

מדינת ישראל

משרד המשפטים

פרקליטות המדינה
המחלקה לאכיפת דיני מקרקעין
תאריך: יז' טבת התשע"ה
8 בינואר 2015

אל: כל התובעים בתכנון ובניה

לתובעים שלום,

הנדון: הנחיה בדבר הפעלת פקודת מאסר חלף קנס

1. בעקבות מספר מקרים שהובאו לידיעתנו לאחרונה על-ידי הסניגוריה הציבורית, מובאת להלן הנחייתנו בנושא הפעלת פקודת מאסר מקום בו לא שילם הנאשם את הקנס שהושת עליו בגזר הדין. ההנחייה באה, נוכח השינויים בנושא זה כפי שקבלו ביטוי ברע"פ 837/12 **מדינת ישראל נ' גוסקוב** ובעיקר בנוסח ההודעה שיש לשלוח לחייב כמפורט בפסקה יט' לפסק הדין.

2. בפסק הדין נקבע כי "אך הוגן הוא שתהא לאדם אפשרות לטעון טענותיו בטרם יבוצע צו מאסר נגדו ותישלל חירותו, ובפרט אמורים הדברים מקום שהפעלת המאסר באה פרק זמן משמעותי לאחר מתן גזר הדין" (פסקה ל"א), וכי המסלול הנכון להשיג על המאסר הוא על פי סעיף 87 לחוק העונשין במסלול של עיכוב ביצוע (שהוא מסלול המעוגן כבר בחקיקה ראשית) שם יכול החייב להגיש בקשה לבית המשפט ולטעון אחד מהשניים:

- א. ששילם את הקנס.
- ב. שיש מקום לאפשר דחיה נוספת של התשלום בשל "שינוי נסיבות שחל מאז ניתן גזר הדין" (פסקה ל"ו).

עוד נקבע שאין הכרח או חובה על פי הוראת החוק לקיים, בכל מקרה, דיון בפני שופט אלא ש"ראוי כי במסגרת הליך ההשגה יוכל החייב לבקש עריכת דיון והדבר יישקל במקרים המתאימים. עם זאת יודגש כאמור, כי אין משמעות הליך ההשגה בחינה מחדש של עניינו של החייב כבמעין הליך ערעורי ותכליתו אך ורק לבחון את אפשרות תשלום הקנס בטרם יישום שלילת החירות" (פסקה ל"ג לפסק הדין).

מדינת ישראל

משרד המשפטים

3. מעבר לפן העקרוני שבפסק הדין ולפרשנות התכליתית שניתנת להוראות החוק הרלוונטיות, יש לשים לב למשמעות הפרקטית של פסק הדין אותה עלינו ליישם. המשמעות היא שהסדר הביניים שהוצע, עם ההודעה המעודכנת לחייב הפך להיות הסדר קבע (ראו פסקה אחרונה לפסק הדין).

4. לפיכך, על הוועדות שטרם ערכו שינוי במסמכי ההתראה, לבצע שינוי זה בהקדם, והתובעים נדרשים לוודא זאת מול גורמי הגבייה הרלוונטיים בוועדה.

5. ההתראה לנאשם חייבת לכלול התייחסות מפורטת להליך במסגרתו נגזר דינו של הנאשם, לפירוט החיובים, ולאפשרות העומדת בפני הנאשם לפנות לבית המשפט שהטיל את הקנס והמאסר תוך 15 יום, לשם השגה בשאלה האם שולם הקנס אם לא וכן לשם דחיית העונש בהתאם לסעיף 87 לחוק העונשין, תשל"ז-1977. כמו כן, ההתראה חייבת לכלול התייחסות לאפשרות הנאשם לפנות לסניגוריה הציבורית במחוז מגוריו על מנת שתיבחן זכאותו לייצוג משפטי. את פרטי הקשר עם מחוזות הסניגוריה הציבורית ניתן למצוא באתר האינטרנט של הסניגוריה הציבורית בכתובת:

www.justice.gov.il/MOJHeb/SanegoriaZiborit

6. מכל מקום, תובע המקבל תיק לצורך הגשת בקשה לפקודת מאסר, עליו לוודא כי לנאשם נשלחו התראות בהתאם להוראות פסק הדין, אשר כוללות הפנייה לסעיף 87 לחוק העונשין, וכן הפנייה לזכותו להיוועץ בסניגוריה הציבורית.

7. אנו שוקדים על הכנת נוסח אחיד להתראות עבור הוועדות המקומיות, אולם עד אז יש להקפיד על מילוי ההנחיה בהתאם לאמור בפסק הדין.

בברכה,

ציון אילוז

מנהל המחלקה לאכיפת דיני מקרקעין

פרקליטות המדינה

קריית הממשלה תל אביב, דרך מנחם בגין 125, ת.ד. 7303, תל אביב 67138

טלפון: 03-7634600; פקס': (י-ם) 02-6467985; דואר אלקטרוני: adm@justice.gov.il